

Všechno bylo připraveno už den předtím. Zvoný vyzváněly a všem oznamovaly, že od té chvíle bude další člověk nešťastný.

17

Srdce mi bušilo. Přišly mě obléknout, neboť to je den svátečního oblékání. Když si vzpomínám na všechnu tu obřadnost, mám i teď pocit něčeho slavnostního, co musí dojmout mladou, nevinnou dívku, která po jiném životě netouží. Provázely mě do kostela; sloužila se miše svatá; dobrák vikář myslil, že jsem se odevdala do vůle boží, a proslavil dlouhé kázání, v němž obřátil každé slovo naruby; bylo to všechno směšné, mluvil o štěstí, o víře, o odvaze, o snaze a horlivosti a všech těch krásných citech, které u mne předpokládal. Ta propast mezi jeho chválou a mým předsevzetím mě zmátla; zaváhala jsem trochu, ale jen na okamžik. Pak jsem cítila tím jasněji, že mi chybí všechno potřebné, abych mohla být dobrou řeholnicí. Konečně nastala rozhodná chvíle. Když jsem se blížila k místu, kde jsem měla složit řeholní slib, podklesly pode mnou nohy; dvě jeptišky mě vzaly pod paži; opřela jsem si hlavu o rameno jedné z nich a stěžl jsem se vlekla. Nevím, co se dělo v duších přítomných, ale viděli mladou umírající obět, kterou nesli k oltáři, a ze všech stran se ozývaly vzdechy a vzlyky, z nichž rozhodně žádné nevyšly z úst mého otce a mé matky. Všichni stáli; mladí lidé vystoupili na židle a drželi se mřížoví; rozhostilo se hluboké ticho, když se mne ten, kdo měl přijít, out mňj slib, zeptal:

„Marie Zuzano Simoninová, slibujete, že budete mluvit pravdu?“

„Slibuji.“

„Jste tu ze své vlastní svobodné vůle?“

„Odpověděla jsem „ne“, ale řeholnice, které mě provázely, řekly za mne „ano“.“

„Marie Zuzano Simoninová, slibujete Bohu čistotu, chudobu a poslušnost?“

Chvilku jsem váhala; kněz čekal; odvřela jsem:

„Ne, pane.“

Opakoval znovu svou otázku:

„Marie Zuzano Simoninová, slibujete Bohu čistotu, chudobu a poslušnost?“

„Ne, pane, ne.“ odpověděla jsem pevnějším hlasem.

Zarazili se a řekli:

„Dítě, vzpamatujte se a poslouchajte, co říkám.“

„Vaše milosti,“ řekla jsem, „přáté se mne, zda slibuji Bohu

čistotu, chudobu a poslušnost; rozuměla jsem vám dobře a odpovídám, že ne...“

Pak jsem se obrátila k obecnstvu, které hlasitě zašumělo; dala jsem najevo, že chci mluvit; šum ustal a já řekla:

„Přátelé, a zvláště vy, otče a matko, jste svědky...“

Při těch slovech jedna jeptiška zatáhla před mříží záclonu a já viděla, že mluvit dál je zbytečné. Řeholnice mě obstoupily a zahrnuly mě výčitkami; neodpovídala jsem. Zavedly mě do mé cely a zavěly na klíč.

Tam jsem se o samotě a úvahách začala uklidňovat, přemýšlela jsem o svém činu a nelitovala jsem ho. Po takovém výstupu mě tu už nemohou dlouho nechat a asi se neodváží dát mě jinam. Nevěděla jsem, co se mnou udělají; ale nic nemůže být horšího, než být proti své vůli jeptiškou. Nikdo se mnou slovo nepromluvil. Ty, co mi nosily jídlo, pokládaly je na zem a beze slova odcházely. Za měsíc jsem dostala světské šaty; svlékla jsem řeholní; přišla pro mne představená. Šla jsem s ní až ke klášterním vratům; tam jsem nastoupila do vozu, kde na mne čekala matka; sedla jsem si dopředu a kočár se rozjel. Chvilí jsme seděly beze slova; měla jsem sklopené oči a neodvažovala jsem se podívat na ni. Nevím, co se se mnou dělo; ale najednou jsem se jí vrhla k nohám a položila jí hlavu do klína; nemluvila jsem, ale vzlykala a naříkala. Hrube mě odstrčila. Nevstávala jsem; krev se mi řinula z nosu; proti její vůli jsem uchopila její ruku; zkrápěla jsem ji svými slzami i svou krví, tiskla jsem na ni rty a lhbala jí a prosila: „Jste přece moje matka, jsem vaše dítě...“ Odstrčila mě ještě hruběji, vytrhla svou ruku a řekla: „Vstaňte, nešťastnice, vstaňte.“ Poslechla jsem, sedla si a stáhla si čepce do tváře. Vložila tolik rozhodnosti a přisnosity do svého hlasu, že jsem se neodvážila pohlédnout na ni. Slzy a krev z nosu mi tekly po ruce a celou mě smáčely, ale já o tom nevěděla. Až z jejích slov jsem pochopila, že jí potřísnily šaty i prádlo a že jí to je odporné. Dojely jsme domů; zavedly mě hned do komůrky, kterou mi připravily. Na schodech jsem se jí vrhla ještě jednou k nohám; chyrala jsem jí za šaty; ale jen se po mně ohlédla a vrhla na mne pohled tak opovrhlivý a tak nenávistný, že to nedovedu popsat. Vešla jsem do svého nového vězení, kde jsem měla zůstat půl roku, a marně jsem denně prosila, abych mohla mluvit s matkou,

vidět otce nebo jim napsat. Služebná mi nosila jídlo a starala se o mne; o svátcích mě provázela na mši a pak mě zas zavířela do komůrky. Ceta jsem, pracovala, plakala a někdy zpívala; tak mi ubíhaly dny. Posilovalo mě vědomí, že jsem volná a že se můj osud, třeba těžký, může změnit. Ale rozhodli, že budu jeptiškou, a stala jsem se jí.

Tvrdost a neúprosnost mých rodičů mě utvrdila v podezření, že nejsem manželské dítě; ničím jiným jsem je nedovedla omluvit. Matka se zřejmě bála, že se budu jednou domáhat svého podílu na majetku, žádat to, co mi patří, a připojím nárok ne-manželského dítěte k legitimním. A domněnka se změnila v jistotu.

Byla jsem zavřená doma a jen málokdy jsem směla do kostela; přesto mě v předvečer velkých svátků posílali ke zpovědi. Zmnila jsem se vám už, že jsem měla stejného zpovědníka jako moje matka; promluvíla jsem si s ním, vysvětlila mu, jak tvrdě se ke mně rodiče chovají už dobře tři roky. Věděl to. Se zlobou i hořkostí jsem si stěžovala na matku. Onen kněz vstoupil pozdě do kášttera; proto byl souctný. Trpělivě mě vyslechl a řekl:

„Mé dítě, litujte svou matku, neobviňujte ji, ale litujte. Její duše je dobrá a ujišťuji vás, že se k vám tak chová proti své vůli.“

„Proti své vůli, otcel A co ji k tomu nutí Copak mě nepřivedla na svět? Jaký je rozdíl mezi mnou a mými sestrami?“

„Velký.“

„Velrybí Nerozumím vám...“

Chtěla jsem srovnávat své sestry a sebe, ale přerušil mě a řekl:

„Ne, ne, krutost není hříchem vašich rodičů; snažte se trpělivě přijímat svůj osud a získat si tím zásluhu před Bohem. Promluvíme s vaší matkou a využijí všeho svého vlivu na její duši, abych vám pomohl...“

To slovo velký, které mi řekl, mi mnohé ujasnilo; už jsem nepochybovala o pravdivosti své domněnky.

DIDEROT, Denis. Jeptiška, Rameauův synovec, Jakub fatalista a jeho pán. Praha: Odeon, 1977.

(příběh
Něm (melammi))